

Kézimunka-Melléklet,

a Divat Ujság

Külön Melléklete.

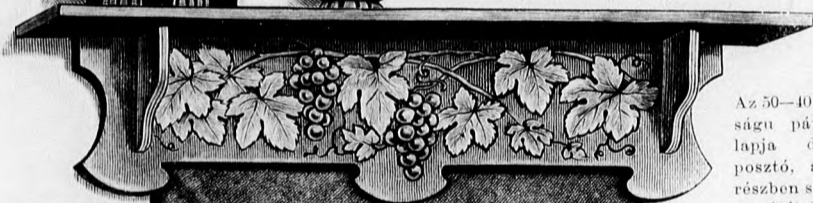
XV. év.

Budapest, 1908 április.

4. sz.

1. sz. **Falpole.** Égetés, festés vagy mélyégetés. A pole, illetőleg a díszka hossza 100 cm. Szőlős mintája akár egyszerűen égetési konturozással és festéssel készülhet, vagy a nehezebb kivitelű mélyégetéssel.

2. sz. **Faldisz.** Felvarrásimunka, laposhímzés. E faldiszhoz egy 70 cm. széles, 100 cm. hosszú rész, fakóllá színű bársony szükséges, felül egy 35 cm. széles, sötét árnyalatú lila bársony-résszel kiegészítve, a melyet egy igen eszmos divatos minta díszít; e két bársonynak az összevarrását egy 3 cm. széles körives szélű szövött aranybrokát zsinór takarja. Az ornamentikai szalagdíszítményt közep-vastagságú divatselyemmel átfogó öltésekkel bevarrott fémzsinórral konturozzuk és halványlila máselyemmel laza, egy-

1. sz. **Fali pole.** Égetés festéssel vagy mélyégetés.

2. sz. **Fali szőnyeg.** Felvarrási munka és laposhímzés.

3. sz. **Párna.** Felvarrási munka, Laposhímzés és száröltés.

4. sz. **Láda kristályfaragással.**

másbaöltött laposöltéssel kitöltött. A többi levél, virág és négyzetűgura stb. rátétek zöld, divat és rozsdabarna selymekelméből vannak, amelyeket selyempapírral aláragasztunk, s először az alapra szegőöltéssel felvarjuk és azután finom dupla szállal átfogó öltéssel levarrott aranyzsinórral körül konturozzuk. Ugyanolyan aranyzsinórt varrunk az erekre s a többi rajzvonalakra; egy laposöltésű pont sötétvörös-barna selyem zsenillia díszíti a közepet.

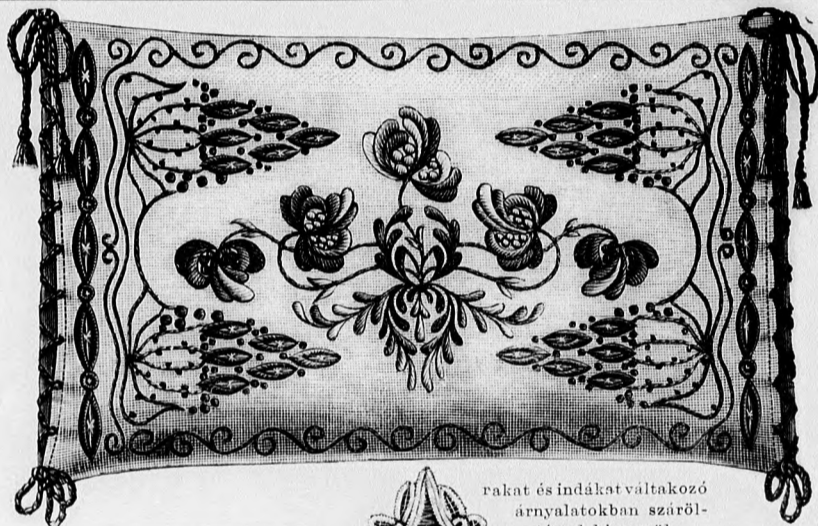
3. sz. **Párna.** Felvarrási munka, laposhímzés és száröltés.

Az 50-40 cm. nagyságú párna felső lapja divatszínű posztó, a melyre részben színes kelméretétek, részben

hímzett vonalak képezik az eredeti mintát. Hússzínű selymet vehetünk az arcához, nyakához és kezéhez. Zöld selyem a levelekhez. A természetnek megfelelő színárnyalatokkal szár- és laposöltésekkel emeljük a formákat, takarjuk a szabott részek széleit, és veszünk a hajhoz és szakálhoz, a fuvóhangszerhez, a szárahhoz és indákhoz. A közép ovális forma alapja rozsdavörös, lefeszített és átfogott szálakkal, finom, vörös filofoszselyemmel töltjük.

4. sz. **Láda.** Kristályfaragás. A 80 cm. hosszú, 42 cm. széles, és 42 cm. magas láda gazdag kristályfaragással van díszítve.

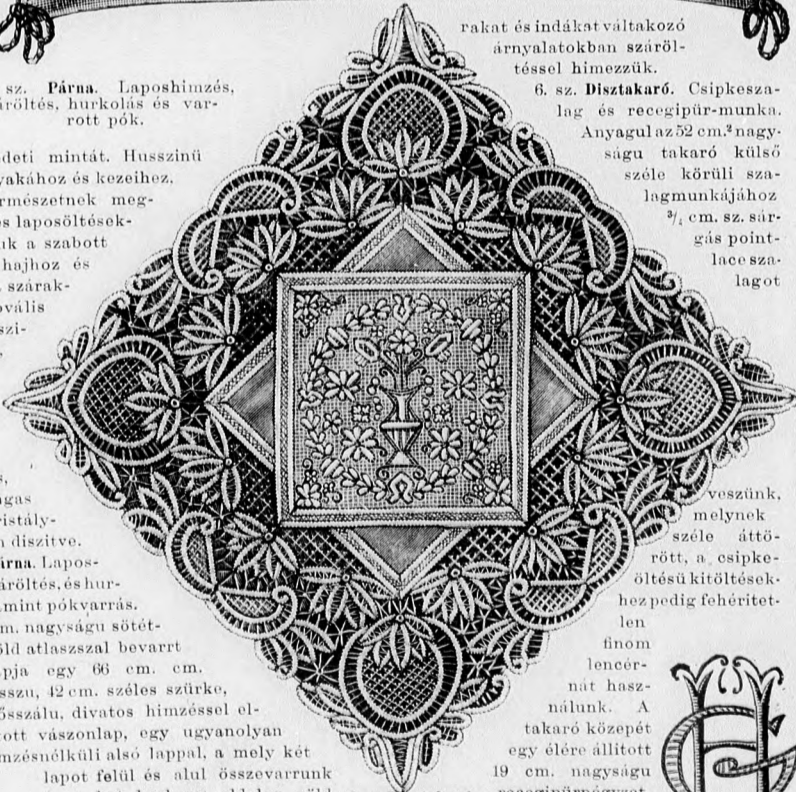
5. sz. **Párna.** Laposhímzés, száröltés, és hurkolás, valamint pókvarrás. A 70-45 cm. nagyságú sötét-szürkés-zöld atlaszszal bevarrt párna alapja egy 66 cm. cm. hosszú, 42 cm. széles szürke, erősszálú, divatos hímzéssel el látott vászonlap, egy ugyanolyan hímzés nélküli alsó lappal, a mely két lapot felül és alul összevarrunk és a két keskeny oldalon zöld zsinórral összefűzünk. A díszítő hímzés középső virágúrait szöggyöngyfonállal négy szürkészöld árnyalatokkal, laposhímzéssel és száröltéssel himezzük. Az oldalsó minta ovális formáit befelé irányított hurkolással készítsük így belül a kelme kivágható s egy varrott pókkal állítható, a mely alatt a párna sötétzöld atlaszborítása keresztül látszik. Az ez oválisokból kiinduló stíloportokhoz dupla szálal veszünk s azt átfogó öltéssel felvarjuk, valamennyi többi szá-

5. sz. **Párna.** Laposhímzés, száröltés, hurkolás és varrott pók.

rakat és indákat váltakozó árnyalatokban száröltéssel himezzük.

6. sz. **Dísztakaró.** Cspikeszalag és recegipür-munka. Anyagul az 52 cm. nagyságú takaró külső széle körüli szalagmunkájához 7, cm. sz. sárgás pontlaccsalagot

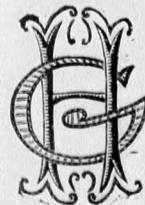

veszünk, melynek széle áttört, a csipkeöltésű kitöltésekhez pedig fehérítetlen

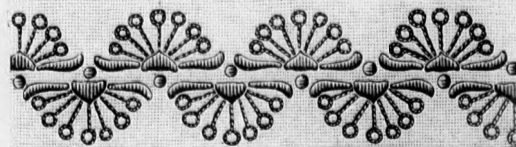
finom lencsénát használunk. A takaró közepét egy élére állított 19 cm. nagyságú recegipürnégyzet díszíti, a melynek recealapját ékrű színű cérnával re-

6. sz. **Dísztakaró.** Cspikeszalag-munka és recegipür.

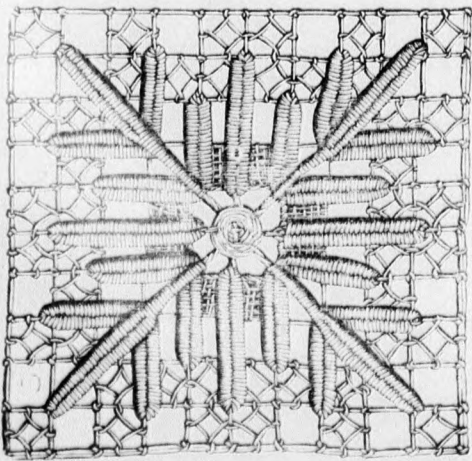
cézzük és mintáját beszövő öltéssel, sárgás lencsállal bedolgozzuk, azonfölül

7. sz. **G H ket-tős betűminta.** Laposhímzés és száröltés.

8. sz. **Hímzett betű fehérneműre.** Fehérhímzés.

a természetnek megfelelően választjuk, és különös gondot a színessel sorozzuk egymás mellé a sok arnyalatot. Így váltakozik az agának divat-illa és barna, a lombosaton olajzöld és rezdazöld a fakó olajzölddel és a fenyves kavicszárkával, a mely alól a rózsák felér halványrosaszín és zölddel arnyalva, eléggé kivilágianak. A szimpompas tollazaton a bronz és arnysárga, rozsiabarna, fakóvörös, szürke és kékes-zöld arnyalatok játszanak egymással. A madár esőre, szeme és fejkötője fekete szarváltással tagozott; a hegyek vagy inkább dombor határvonalait szürkés-illa selyemmel hímozzuk. A II. sz. a madarat természetes nagyságban tünteti fel, azonkívül a baloldali keretbezt is, a jobb- oldlat még lidnyzó része könnyen kiegészíthető ebből.

10. sz. A. D. kettős betű- minta. Lapos hímzés. 16. sz. Karkötő. Gyöngymunka. Ehhez a 14. és 15. sz. Dódnagyanya-ink idejében volt igen kedvelt e munka, s most ismét tetszésnek örvend, különösen olyan színes kivitelben, mint a 16. sz. alatti mintánk, mely ugy lé- szül, hogy egy finom, de e mellett erős szakra szalagsze- rűen felhúzzuk színes gyön-

még körülhúzzuk kettős szállal az egyes tigu- rakat, miáltal előnyösebben hatnak. A négyzetben kívül eső négy sarkot eperszínű tafotával alából- juk. A eszike- öltésű kitélté- sek egyszerű korosztáru- sok, kicsiny és nagyobb var- rott pókok és pikókkal ellá- tott szal- rudaeszkák. A pikók ugy ké- szülnek, hogy a szal kifészi- tossanak, a meg- felelő helyen egyvénány hurokolóltást készítnék, egy es ugyanazon helybe illetve öltés-be vissza- öltve, utóbb hozzáölt- jük a rudaeszkához. Hurokolt karkák gaz- dágítják a mintát.

9. sz. Betétnégyesőng felsőruhák, fehérneműk díszítésére, valamint ta- karokra, védőkre stb. Receptúrunka. A esinos mintájú négy- zetet ugyanalkalmazzuk, hogy a széle körül a kelmeve hurokoljuk, a minta alatt a kolmet elvágnak. Finom esip- kecsémmel megre-é- zük az alapot s ezután kifésztve a dítkeret- be, a kép után kidol- gozzuk. Szövés, eszike- öltés és gipprétevek díszítik, a közepet egy varrott pók tölti, vala- mennyihez erősebb se- lymafonyu pomutot veszünk. Hogy a rece- neget a kelő fészes- seget megtartsa, szük- séges a kész receala- pot a keretben a visz- szaján zselatinvizzel megfesteni és megszarítani.

12. sz. Csillag. Len- gemunka. (Frisváltás). Cernával vagy selyem- mel, egyszerűen vagy mint a jelen mintán- kon kétszínűen dol- gozható e csillag. A kézipén kezeljük (a sötétebbel). I. sor: 1. kör: 19 kettős bogot dolgozunk, de a 8. bo- gozás után egy na- gyobb, a közepet ké- pozó pikót dolgozunk, azután a munkát for- dítod, vagyis a figurát

gyöt felfűzni, a szálát az előző sor legközelebbi gyöngyén keresztül fűzni, azután I fehér gyöngyöt felfűzni, a szálát az előző sor sárga gyön- gyén átűzni, a munkát fordítod, I sárga gyöngyöt felfűzni, a szálát az előző sor utolsó gyöngyén átűzni, 8 sor felváltva I fehér gyön- gyöt felfűzni, a szálát az előző sor legközelebbi gyöngyén ke- resztül fűzni, erre a munkát fordítani, I sárga és I fehér gyön- gyöt felfűzni, a szálát az előző sor utolsó gyöngyén átűzni, 4-szer felváltva I vö- rös gyöngyöt felfűzni, a szálát a követ- kező gyöngyön átűzni, I fehér gyöngyöt felfűzni, a szálát a következő gyöngyén átűzni, azután a munkát fordítod, I sárga gyöngyöt felfűzni, a szálát az előző sor utolsó gyöngyén át-

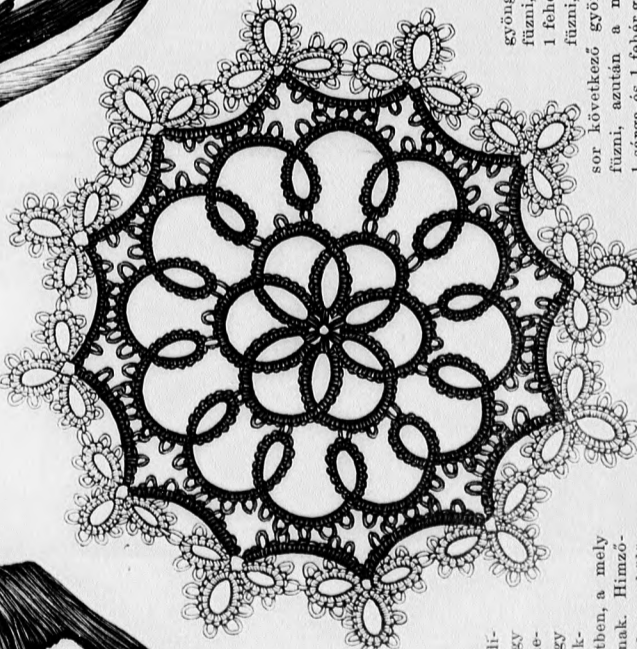
fúzni, 8-szor felváltva 1 kék gyöngyöt felváltva, a szálát az előző sor következő gyöngyén átízzni, azután ehhez képest tovább dolgozunk a 14. sz. a karkötő két sűrű részletének kezletét tinteit fel kissé nagyobbított alakban. A 9 zsinór-sorból álló láncesszettel mindegyiknél az egyik sűrű szentagnal kereszteszel külső gyöngyén átítve 20 gyöngyöt felváltva, a szálát a szembelevő gyöngyűz, azután a 20 gyöngyön visszamegyve, 1 gyöngyöt felváltva, a 20 gyöngyűből egyet kihagyva, a szálát a következő gyöngyön átízzni, * 2 gyöngyöt felváltva, a legközelebbi 2 szemét a 20 gyöngyűből kihagyva

gyöket, mint azt a 15. sz. alatti részleten látni. A sűrűn dolgozott részek váltakoznak a láncesszerűen készült gyöngyűsorokkal (lásd 14. és 15. sz.) s így igen eredeti díszeslagozt állítunk egybe. Jelen mintánkon fehér, áttetsző gyöngyűk képezik az alapot a mintás részleteken, mely utóbbiak közül az egyik egy kis tájképet mutat esinos kis házikóval, zöld lombokat mellette. A nagyobb házikó tetője vörös gyöngyűkből áll, a fala borostyánsárga; az egyes barna gyöngyűk képezik az alakokat. A zöld lombokat kéző rejlett kisebb ház tetője barna, fala rozsaszin; barna és zöld gyöngyűk jelzik a földet is. A másik kis díszítő részleten egy virágcsokor van; virágja vörös, kék vagy rozsaszin, aranyárga középpel. A kisebb és a két végén ismétlődő kereszteslagozt mindegyike négy világoskék és egy vörös gyöngyűből áll.

A láncesszettek átlátszó borostyánsárga gyöngyűk szolgálnak és az azt bekerítő vonalak a sűrű rész-nél, valamint a végén levő csatt-részek befelcsere is. Egy sűrűn egy-máshoz fűzött gyöngyűkből álló részlet közelet a követ-kező: 1 sárga gyöngyűt a szátra jól megkötözünk és 18 gyöngyűt felváltva 1 (rendszerint felváltva 1 fehérről, 1 sárgagyöngyű), azután meg 1 sárgagyöngyű, erre a szálat az utolsó fehér gyöngyűn átízzük, 8-szor felváltva 1 fehér gyöngyűt felváltva, 1 gyöngyűt kihagyva, a szálát a következő gyöngyűn átízzük, azután a legközelebbi sorhoz a munkát megfordítjuk, 1 sárga, 1 fehér gyöngyűt felváltva, a szálát az előző sor utolsó fehér gyöngyűn keresztül fúzzuk, a munkát fordítjuk, 1 sárga gyöngyűt felváltva, a szálát az előző sor utolsó sor

gyöngyűn keresztül fúzzuk, 8-szor felváltva 1 fehér gyöngyűt felváltva, a szálát az előző sor következő gyöngyűn keresztül fúzzuk, azután a munkát fordítjuk, 1 sárga és 1 fehér gyöngyűt felváltva, 4-szer felváltva 1 világoskék gyöngyűt

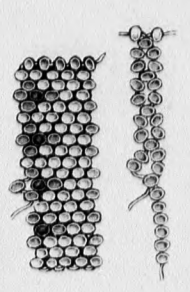
11. sz. Természetes nagyságú láncesszettel a 13. szám alatti karkötő ellenzöböz.

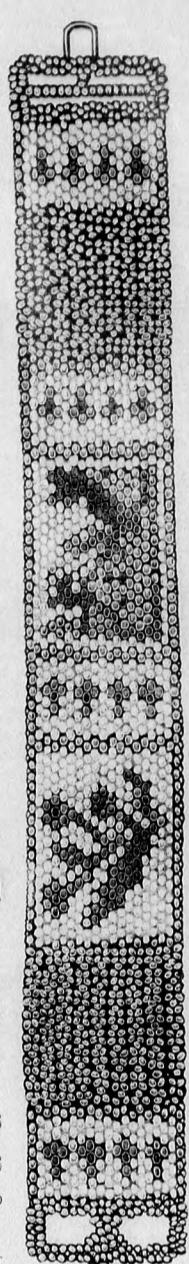
gyöngyűn keresztül fúzzuk, 8-szor felváltva 1 fehér gyöngyűt felváltva, a szálát az előző sor következő gyöngyűn keresztül fúzzuk, azután a munkát fordítjuk, 1 sárga és 1 fehér gyöngyűt felváltva, 4-szer felváltva 1 világoskék gyöngyűt

13. sz. Kályhaellenző. Tüftésés. Ehhez a 11. sz.

14. és 15. sz. Részlet a 16. számú karkötő kiviteléhez.

16. sz. Karkötő. Gyöngymunka. Ehhez a 14. és 15. sz.

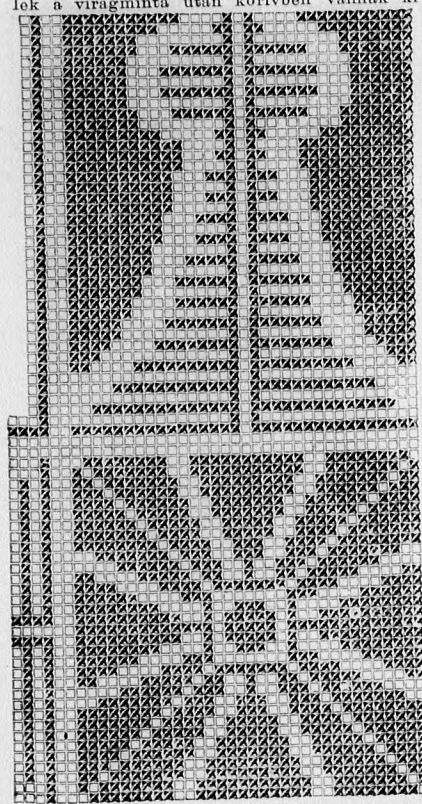
13. sz. Kályhaellenző. Tüftésés. Ehhez a 11. sz. A dívatos vörös-barna mahagoni átvány kitöltése egy 63 cm. széles, 68 cm. magas sárga selyemmoaré, a melyet egy művészi kivitelű tüftésés díszít. Mintája egy japán aranyfácán-féle madarat tüntet föl, vadrózsák-ból és tövises szárnálból lugszerűen alakult keretben, a mely mögött a távolban kisebb-nagyobb hegyek látszanak. Himző-annyagul filószos selymet veszünk, a rózsákhoz azonban a különösen nagy fényűről ismeretes műselymet használjuk. A színeke * 12. sz. Üllög. Lengés-munka. Frivolités.

1a. sz. M W kettős betűminta. Laposírozás és száröltés.

rün egymás mellett dolgozott száröltésekkel kitöltendők.

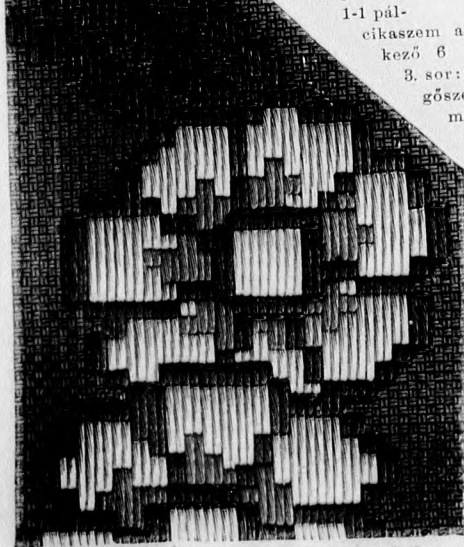
1c. sz. Takaró. Filékelme beszövési munka. Ehhez az 1d., 1e., és 1f. sz. A 70 cm². nagyságu, 4 cm. szélesen beszegett takaró kavicszürke filékelméből van s mintáját fehér selyempamutall beszövőöltéssel készítjük. Az 1f. sz. alatt találjuk a szegélyzet mintáját a saroktól az ismétlésig. Az 1d. sz. alatt találjuk a szegélyzet két szélén levő keskeny olvózását, 1c. alatt pedig a takaró belső

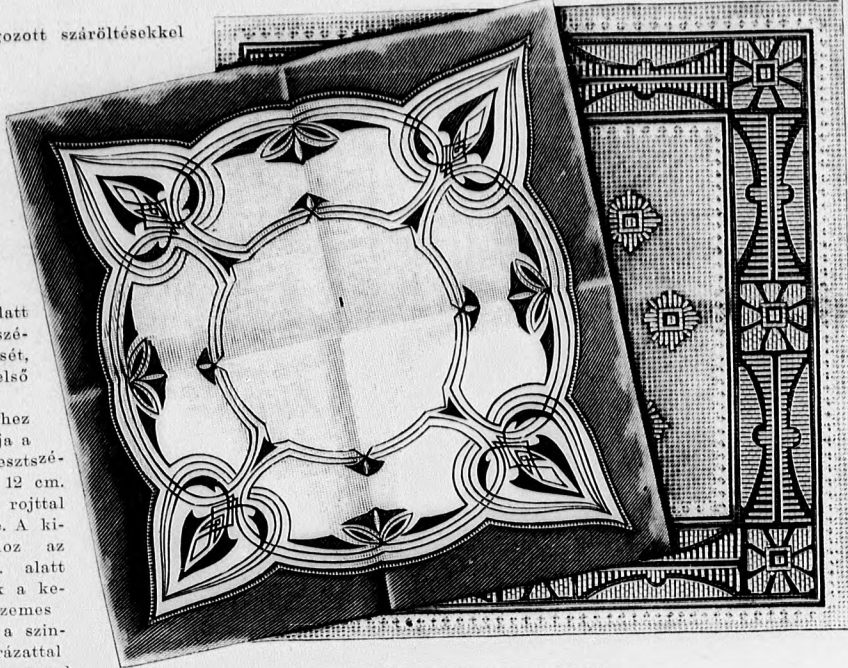
1f. sz. Keresztzemes minta az 1c. szám alatti takaróhoz.

1 sötétbronz színűt, amelyeken egy hosszabb 6 cm. bojtot kötünk a végén fekete szállal.

1b. sz. Csipke szekrény vagy konyhapolcra, függönyökre, takarókra stb. Horgolás. 81 levegőszemre 50-es horgoló fonállal horgolunk oda- és visszamenő sorokban vagy minden sor után a munkát megfordítjuk. 1. sor: 3 szemet kihagyva, * 1-1 pálcikaszem a következő 6 szembe, 1 alapminta, vagyis a páratlan számú sorokban: 3 levegőszem, 1 rövidszem a harmadik szembe, 3 levegőszem, 1 pálcikaszem a harmadik szembe, 15 rács alapminta, vagyis 1 levegőszem, 1 szemet kihagyva, 1 pálcikaszem a következő szembe, 6 alapminta. 2. sor: 6 alapminta (a páros számú sorokban 1 alapminta: 5 levegőszem, 1 pálcikaszem a legközelebbi pálcikaszembe, csakhogy a sor elején az 1. alapmintánál 3 levegőszemet kell horgolni), 15 rács alapminta, alapminta.

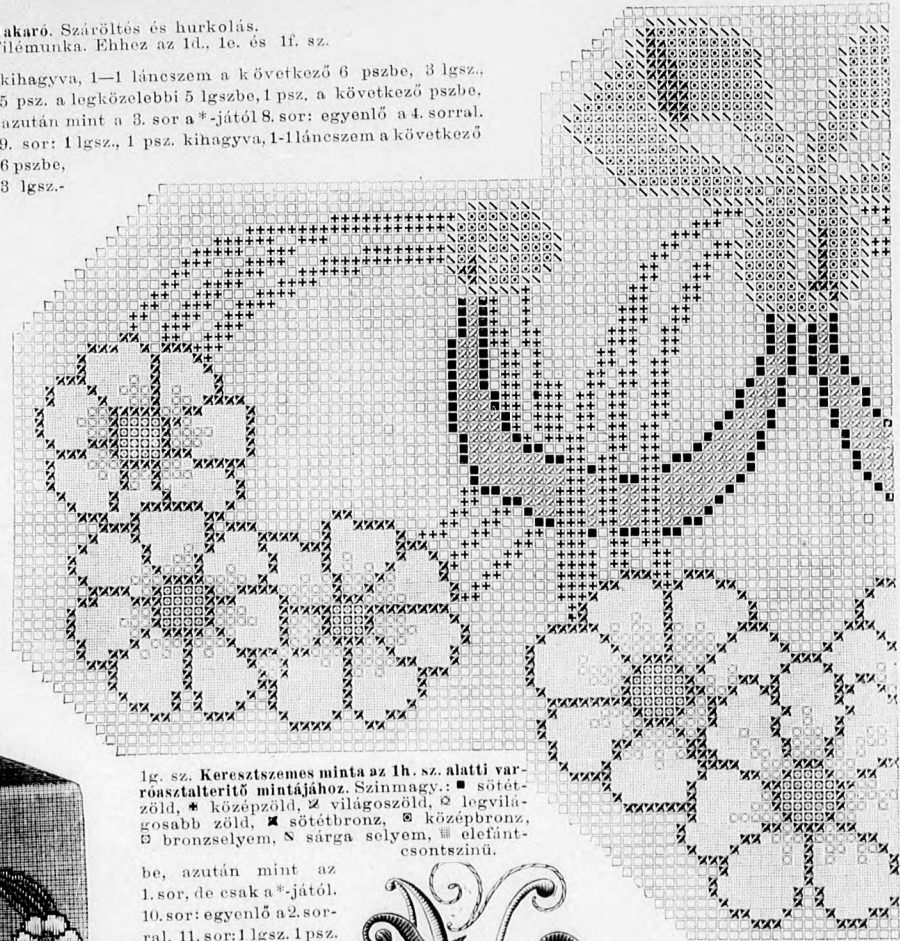
1k. sz. Részlet az 1h. sz. alatti minta kidolgozásához.

1b. sz. Takaró. Száröltés és hurkolás. 1c. sz. Takaró. Filémunka. Ehhez az 1d., 1e. és 1f. sz.

hosszu rojttal diszítve. A kivarráshoz az 1g. sz. alatt találjuk a keresztzemes mintát a színmagyarazattal együtt, anyagul északi pamutot és sárga Malardárselymet választunk. A virágszirmoknál, a szalagosokornál, valamint a három göbözést jelző figurának konturozásánál minden keresztnek a mintán két függőleges egymás mellett fekvő, a kelme magasságának 2 szálán átöltött öltésnek felel meg, a többi egymásfölött fekvő keresztzemeseknél azonban egy bizonyos menyiségű kelmeszálát (4-8) egyszerre átöltünk. A virágok és göbfigurák kitöltésénél az egész magasságon átöltünk. A szirmoknál egyenes laposöltésű sorokat dolgozunk 8 szálon át, a mintának megfelelőleg azonban helyenkint két hat szálon át is öltünk. Ezenkívül az egész mintát illetőleg valamennyi figurát vékony fekete gyöngypamutall holbeinöltéssel konturozzuk, mely utóbbi a száráknál csak a kifelé eső szélén dolgozandó s részben elválasztó vonalak formájában folytatandó (lásd az 1k. sz.). A rojt minden egyes bojtjának, a kelme beszegett szélébe öt, körülbelül 30 cm hosszú zöld pamutszálát úgy fűzünk bele hogy a végek egyenlő hosszan lecsüngenek, a végeket azután többször megsodorjuk és két ilyen megsodort szálát a végéhez elég közel, sárga selyemmel átkötözünk. A terítő minden körívjének közepén két világos bronzszínű rojtot fűzünk, melléje pedig 1-

kihagyva, 1-1 lánczem a következő 6 pszbe, 3 lgsz., 5 psz. a legközelebbi 5 lgszbe, 1 psz. a következő pszbe, azután mint a 3. sor a *-jától 8. sor: egyenlő a 4. sorral. 9. sor: 1 lgsz., 1 psz. kihagyva, 1-1 lánczem a következő 6 pszbe, 3 lgsz.-

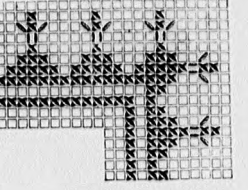

1g. sz. Keresztzemes minta az 1h. sz. alatti varrósztalterítő mintájához. Színmagy.: ■ sötétzöld, * középzöld, □ világoszöld, ○ legvilágosabb zöld, ■ sötétbronz, □ közepbronz, □ bronzselyem, S sárga selyem, ■ alefántcsontszínű.

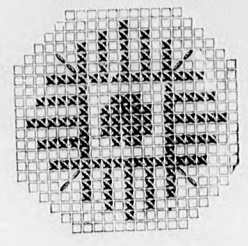
be, azután mint az 1. sor, de csak a *-jától. 10. sor: egyenlő a 2. sorral. 11. sor: 1 lgsz. 1 psz. kihagyva, 1-1 lánczem a következő 6 pszbe, 3 lgsz., 5 psz. a legközelebbi 5 lgszbe, 1 psz. a következő pszbe, 5 alapm., 15 rövid alapm., 1 alapm. 12. sor: 1 alapm., 15 rács alapm., 5 alapm., 6 psz. 13. sor: 8 lgsz., 3 sz. belőle kihagyva, 1-1 psz. a kö-

1i. sz. N W kettős betűminta. Laposírozás és száröltés.

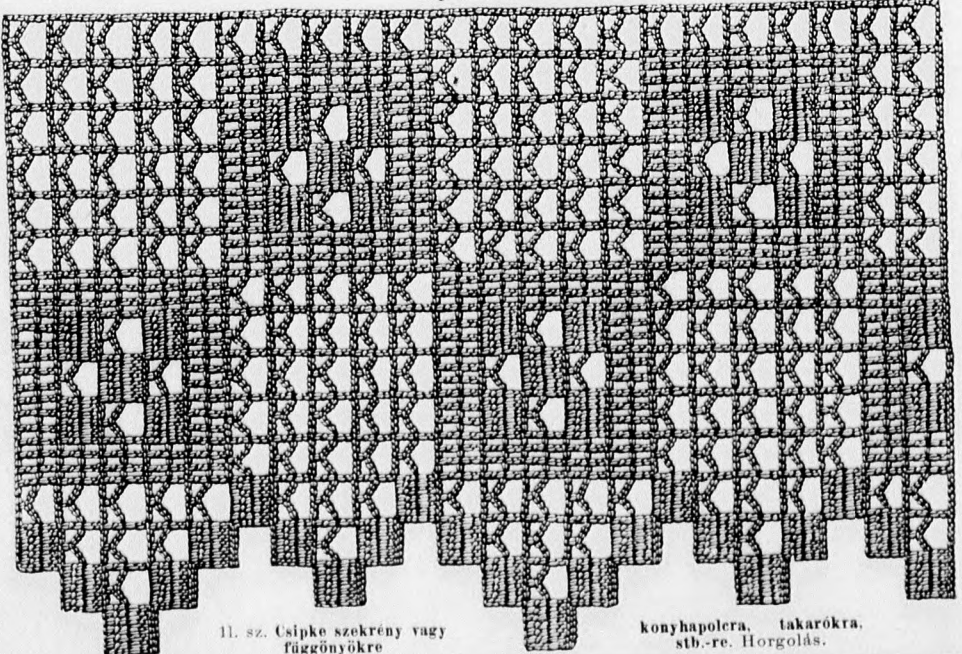

1d. sz. Részlet az 1c. szám alatti takaróhoz.

1e. sz. Részlet az 1c. szám alatti takaróhoz.

vetkező 6 szbe, 6 alapm., 3 rács alapm., 6 psz., 1 alapm., 6 psz., 3 rács alapm., 1 alapm. 14. sor: 1 alapm., * 3 rács alapm., 6 psz., 1 alapm., 6 psz., 3 rács alapm., 6 alapm. 6 alapm. 6 psz. 15. sor: 8 lsz., 3 sz. belőle kihagyva, 1-1 psz. a következő 6 szbe, 7 alapm., * 3 rács alapm., 1 alapm., 6 psz., 1 alapm., 3 rács alapm., * 1 alapminta. 16. sor: 1 alapm., azután mint a 15. sor, *-tól *ig, 7 alapm., 6 psz. 17. sor: 1 lgsz., 1 psz. kihagyva, 1-1 lánczem a következő pszbe, lgszem 5 psz. a legközelebbi 5 lgszbe, 1 psz. a következő pszbe, azután mint a 4. sor a *-től

1l. sz. Csipke szekrény vagy konyhapolcra, takarókra stb.-re. Horgolás.